

جلسه پنجم:

کنترل های مهندس ناظر از زمان ارجاع کار نظارت تا شروع بکار و شرح بیمه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان

۱- برگ شروع بکار در تهران به صورت یک برگه است که باید حتما در دفاتر خدمات شهرداری تحت عنوان گزارش شروع بکار ثبت سیستمی شود و در شهرهای دیگر ممکن است به صورت یک گزارش تخریب باشد. قبل از شروع بکار بایستی مهندس ناظر از مالک درخواست کند که کارگاه را در مقابل حوادث جانی و مالی بیمه نماید. وظیفه ناظر در مساله بیمه آگاهی بخشی به مالکین و سازندگان و افزایش فرهنگ استفاده از بیمه در ساخت و ساز شهری است در ماده ۱۲ و ۱۳ قانون مسئولیت مدنی صراحت شده است که کلیه کارگاه ها بایستی تحت پوشش بیمه حوادث باشند، ولی در صورت پافشاری و اصرار ناظر بر الزام قانونی یاد شده، مالکین با مراجعه به شورای انتظامی برای ناظر ایجاد مشکل می کنند. چنانچه مالکی در تهران در مورد عدم ارائه برگ شروع به کار از جانب ناظر به شورای انتظامی مراجعه نموده، و شکایت از ناظر را مطرح نماید شورای انتظامی رای به این مورد خواهد داد که ناظر بایستی اجازه شروع به کار را داده و در مقابل عدم تهیه بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان توسط مالک را به مراجع ذی صلاح گزارش نماید.^(۱)

در ابتدای پروژه بایستی به مالک گوشزد شود که چنانچه حادثه ای رخ دهد غرامت دیه در ماه های حرام بسیار سنگین و حدود ۲۵۰ میلیون تومان است بنابراین عقل حکم می کند در ابتدای پروژه از بیمه مسئولیت استفاده نماید چرا که حادثه خیر نمی کند، به طور مثال الکتروود از جیب جوشکار از طبقه سوم افتاده و به صورت عمودی در سر کارگر فرو رفته و فوت کرده است بنابراین برای جبران چنین خسارات پیش بینی نشده ای بایستی مالک از بیمه مناسب بهره برد.

۲- پس بایستی مالک را مجاب کرد که برای سه یا پنج نفر کارگر بی نام بیمه مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان (که صرفا بیمه جانی است) را تهیه نماید. در حدود ۲۸ شرکت بیمه در کشور مشغول به فعالیت می باشند. این شرکت ها به گونه ای کلوزها را تنظیم می کنند که در موقع رخداد حادثه خسارت مربوطه را پرداخت نمایند. پرونده های بسیاری از بیمه نامه های شرکت ها بیمه که خسارت پرداخت نشده موجود است که مورد پژوهش قرار گرفته، دلیل اینکه بیمه گر در حادثه به بیمه گزار خسارت نداده، چه بوده است و ضعف این بیمه نامه ها علی رغم اینکه مالک هزینه نموده و آنها را تهیه کرده است چه مواردی می باشد؟

بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان شرکت بیمه ایران ۱۶ کلوز دارد، در حالی که برخی شرکت های بیمه دیگر تا ۲۶ کلوز دارند که در بعضی از موارد کلوزهای بیمه نامه یکدیگر را نقض می کنند. توصیه میشود مالک از بیمه ایران بیمه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان را اخذ نماید، زیرا کلوزهای آن مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته است.

۳- به مالک گوشزد شود که با مراجعه به یکی از دفاتر نمایندگی بیمه ایران برای سه یا پنج نفر از کارکنان بیمه بدون نام و با کلوزهای الزامی زیر تهیه کند.

شرح کلوزهای الزامی بیمه ایران:

کلوز (۱) تعدد دیات: به طور مثال کارگری از ارتفاع سقوط می کند فوت نمی کند ولی قطع نخاع می شود. دیه این کارگر بیش از مقدار دیه مصوب آن سال است، پرونده حادثه قطع نخاع وجود دارد که ۶/۵ دیه شده است. هم چنین فرضا اگر کارگری دو چشم خود را از دست بدهد یک دیه کامل به وی تعلق می گیرد و یا اگر طحال وی دچار آسیب شود و یا قدرت تولید مثل وی از بین رود و برای پوشش خسارت این موارد نیازمند کلوز شماره یک هستیم.

کلوز (۳) پوشش بیمه ای در اماکن وابسته به کارگاه: محتوای این کلوز با تعریف ظاهری و عبارت آن کاملا متفاوت است. محتوای آن بدین معناست که چنانچه شخصی خارج از ساعت اداری حادثه ببیند، شرکت بیمه هزینه خسارت آن را نمی دهد مگر آنکه این کلوز را دریافت کند تا پوشش ۲۴ ساعته باشد.

بازخوانی پرونده: کلوز ۳

در خیابان دولت تهران حدود ۵ سال پیش، ساختمانی نیمه کاره با اسکلت بتنی در حال ساخت بوده است، ساختمان دارای نگهبان نیز بوده است، نیمه شب فردی معتاد وارد کارگاه می شود، از پله ها تا طبقه سوم بالا می رود و از بازشو چاله آسانسور سقوط و فوت می کند، صبح فردا نگهبان متوجه حادثه می شود، به دلیل اینکه بیمه نامه خریداری شده توسط مالک فاقد کلوز سه بوده و گزارش پزشکی قانونی ساعت مرگ را نیمه شب اعلام کرده است، شرکت بیمه ایران از پرداخت خسارت سرباز میزند.

۴- **کلوز (۴) پوشش بیمه مسئولیت مجری ذیصلاح مندرج در پروانه:** هنگام رخداد حادثه چنانچه در پروانه ساختمانی که نام مجری درج شده باشد شخص مجری هم به احتمال زیاد مقصر شناخته خواهد شد و درصد تقصیر خواهد گرفت. این کلوز برای پوشش مسئولیت مهندس مجری می باشد.

کلوز (۶) پوشش بیمه ای برای مسئولیت پیمانکاران فرعی: این کلوز مربوط به زمانی است که مالک با پیمانکاران جز و استادکاران قراردادی بسته است چنانچه کارگران پیمانکار جز دچار حادثه شوند در این صورت پیمانکار جز بایستی قسمتی از خسارت را بپردازد که بواسطه این کلوز تحت پوشش است.

کلوز (۷) پوشش بیمه ای مسئولیت مهندسین ناظر و طراح: چنانچه کارگری در کارگاه دچار حادثه شود قسمتی از خسارت ممکن است متوجه مهندسین ناظر یا طراح باشد که این پوشش قدرالسهم خسارت مربوطه را پرداخت می کند.

۵- **کلوز ۸) پرداخت خسارت بدون رای دادگاه:** به این معنا که قبل از صدور حکم توسط قاضی و براساس نظریه کارشناس رسمی دادگستری مالکی که به پرداخت خسارت محکوم شده است قبل از اینکه رای نهایی قاضی صادر شود خسارت بوجود آمده بوسیله شرکت بیمه پوشش داده می شود. توصیه می شود این کلوز خریداری شود ولی استفاده نگردد، زیرا پرونده های وجود دارد که به طور مثال برای قصور مالک در کارشناسی یک نفره سهم تقصیر از این کلوز پرداخت شده و پس از آن پرونده به کارشناسی سه نفره رفته و درصد تقصیر مالک افزایش یافته است. به این مورد نیز توجه فرمایید، علی رغم اینکه شرکت بیمه هنگام پرداخت خسارت از طریق این کلوز از حادثه دیده تعهد می گیرد که چنانچه پرونده به کارشناسی سه نفره رفته و دیه افزایش یابد خسارت دیده رضایت می دهد، اما دیده شده وکیل شخص حادثه دیده می تواند در افزایش دیه و یا افزایش سهم تقصیر مجددا خسارت بگیرد ولو اینکه اولیای دم رضایت داده باشند، با توجه به این قاعده حقوقی:

" منشا دینی که هنوز سبب آن مشخص نشده باشد قابل ابرا نیست! "

بنابراین از کلوز یاد شده زمانی استفاده کنید که پرونده در حال مختومه شدن می باشد. به طور مثال کارگری چشم آن حادثه دیده و نابینا شده، وی زنده است و درخواست پول برای رضایت دارد و پرونده در حال مختومه شدن می باشد. پس دراستفاده از این کلوز دقت خاصی داشته باشید.

کلوز ۹) جبران هزینه های پزشکی بدون اعمال تعرفه: به طور مثال کارگر آهنگر از ارتفاع سقوط کند و پای وی دچار آسیب شود و برای درمان نیازمند پلاتین می باشد، در صورتی که کلوز نه خریداری نشده باشد، شرکت بیمه هزینه پلاتین را تقبل نمی کند.

۶- **کلوز ۱۰) پرداخت مطالبات تامین اجتماعی:** بابت مستمری شخص زیان دیده یا فوت نموده، مطابق با تبصره یک ذیل ماده ۶۶ قانون تامین اجتماعی (**)

بازخوانی پرونده: کلوز ۱۰

در سال ۹۱ که کارگر آهنگری بر روی اسکلت فلزی در حال جوشکاری بوده است، کارگر بادنند خال جوش شده را با تیرفور (اصطلاح کارگاهی تیفور یا همان بالابر دستی است) می کشد، در نتیجه این عمل کارگر به همراه بادنند از طبقه سوم سقوط می کنند و کارگر فوت می کند. مهندس ناظر و شخص سازنده هر دو بیمه مسئولیت خریداری کرده بودند.

در دادگاه متوفی ۱۰ درصد، مهندس ناظر ۱۰ درصد، مالک ۴۰ درصد و پیمانکار آهنگر ۴۰ درصد مقصر شناخته می شوند. کلوز ۷ توسط مالک خریداری نشده بود ولی خود ناظر بیمه داشت که ۱۰ درصد سهم تقصیر خود را طبق بیمه نامه پرداخت می کند. مالک نیز از بیمه نامه خود قدرالسهم خسارت را پرداخت می کند. و اولیا دم سهم دیه خود را دریافت می کنند و پرونده مختومه می شوند. در سال ۹۳ بعد از دو سال نیز ساختمان پایانکار می گیرد.

پس از مدتی اتفاقی می افتد، فردی همسر کارگر فوت شده را این گونه راهنمایی می کند که طبق ماده ۶۶ قانون تامین اجتماعی، می توانید با مراجعه به تامین اجتماعی تقاضای دریافت حقوق مستمری برای همسرش را بنمایید. کارگر فوت شده فاقد بیمه تامین اجتماعی بوده است ولی طبق این بند و مصوبه مجلس برای کارگران فصلی اگر کارگر ایرانی باشد و ثابت شود در حین کار فوت شده است تامین اجتماعی باید مادام العمر حداقل حقوق مستمری را پرداخت کند و دلیلی ندارد که تنها فرد فوت شده دارای سابقه بیمه تامین اجتماعی باشد. همین که ایرانی و تبعه این کشور باشد و ثابت شود در حین کار فوت شده است، برای استفاده کردن از این ماده قانونی کفایت می کند.

۷- پس از تقاضای استفاده اولیای دم از ماده ۶۶ تامین اجتماعی و انجام پیگیری های فراوان حقوق مستمری مربوطه فعال می گردد. پس از برقراری حقوق، بخش اجرائیات سازمان تامین اجتماعی، مبلغ ده سال حداقل حقوق حادثه دیده را از مقصرین حادثه به نسبت قدرالسهم ها طلب می کند و چنانچه بدهی مربوطه پرداخت نشود، اجرائیات مذکور اقدام به توقیف اموال و دارایی های بدهکاران و مسدود کردن حساب های ایشان و... خواهد نمود.

کلوز ۱۱) پوشش بیمه برای شخص کارفرما و شخص پیمانکار جز و شخص مهندس مشاور و طراح و شخص مجری

کلوز ۱۲) مسئولیت کارفرما برای صدمات جسمانی برای اشخاص ثالث:

چنانچه بیمه نامه ای این دو کلوز یازده و دوازده را نداشته باشد، بیمه نامه بسیار ضعیفی است مخصوصا کلوز ۱۲ که **قلب بیمه نامه** مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان است.

۸- وقتی شما با اتوموبیل خود رانندگی می کنید شما به عنوان راننده شخص اول می باشید، کسی که سرنشین است شخص دوم می باشد و عابر پیاده شخص سوم است. در مورد ساختمان مالک شخص اول است که در واقع بیمه گزار نیز می باشد، مهندسین ناظر و طراح و مجری و پیمانکار جز (شخص استادکاران) که با مالک قرارداد دارند شخص دوم هستند و شخص سوم هرکسی که وارد کارگاه می شود یا عابر پیاده کنار ساختمان نیز می تواند باشد. اگر خود مالک خسارت جانی ببیند، دیه از کلوز ۱۱ پرداخت می شود، چنانچه مهندسین ناظر یا مشاور و یا طراح دچار حادثه شوند از کلوز ۱۱ خسارت مربوطه پرداخت خواهد شد، هم چنین پیمانکاران جزئی که مستقیماً با مالک قرارداد دارند، (خود شخص پیمانکار نه کارگران) در صورت رخداد حادثه برای ایشان، از کلوز ۱۱ خسارت جانی مربوطه قابل پرداخت خواهد بود.

نکته: سازنده در بعضی موارد دارای شرکائی می باشد، در این صورت در بخشی از بیمه نامه محلی تحت عنوان سایر بیمه گزاران و سایر اشخاص وجود دارد که بایستی نام شرکاء و سایر نفرات مربوطه در این محل در بیمه نامه ذکر گردد چرا که پرونده هایی وجود دارد که صاحب زمین هم به دلیل عدم استفاده از مجری ذی صلاح درصد تقصیر گرفته است.

۹- نمایندگی فروش بیمه ها نیز بایستی آموزش لازم را ببینند تا بیمه گزاران را اشتباه راهنمایی ننمایند.

کلوز ۱۳) افزایش نرخ دیات: شامل سه بخش است:

۱-۱۳: در صورتی که تا یک سال پس از پایان بیمه نامه افزایش نرخ دیات اتفاق بیفتد به این معنا که فرضاً امسال دیه ۲۵۰ میلیون است و سال دیگر ۳۵۰ میلیون می شود که این مابه التفاوت از طریق کلوز ۱۳-۱ قابل پرداخت خواهد بود، گاهی اوقات رسیدگی به پرونده در دادگاه چند سال طول می انجامد تا مرحله مختومه شدن برسد. همانند حادثه گود خاقلانی که ۴ سال می باشد که روند رسیدگی به پرونده به دارا کشیده شده است. فقط زمان حادثه مربوط به ماه های حرام می شود، مبلغ دیه با توجه به زمان اجرای احکام و به قیمت روز بایستی پرداخت شود.
۲-۱۳: در صورتی که تا دو سال پس از پایان بیمه نامه افزایش نرخ دیات اتفاق بیافتد.
۳-۱۳: در صورتی که تا سه سال پس از پایان بیمه نامه افزایش نرخ دیات اتفاق بیافتد.
توصیه می شود پوشش ۳-۱۳ خریداری شود.

۱۰- **کلوز ۱۵) پوشش بیمه ای صدمات جسمانی ناشی از حوادث نامرتبط به نوع فعالیت:** بسیاری از نمایندگی های شرکت بیمه مالکین را به اشتباه راهنمایی می نمایند مبنی بر اینکه این کلوز کلوز مفیدی نمی باشد، ولی پرونده هایی وجود دارد که بیمه گزار به دلیل عدم خریداری کلوز ۱۵ و راهنمایی اشتباه نمایندگی فروش بیمه نتوانسته است خسارت مربوطه را از شرکت بیمه دریافت نماید.

بازخوانی پرونده: کلوز ۱۵

در پرونده اخیر در خیابان وحدت اسلامی معروف به خیابان شاپور خیابان مختاری شرقی، کوچه ای باریک به عرض ۲ متر و طول بلند در حدود ۱۰۰ متر وجود داشت. مالکی در انتهای کوچه به منظور ساخت اسکلت بتنی پروانه اخذ کرده بود، به دلیل عدم توانایی تردد تریلی در عرض کم کوچه بندیل های میلگرد در ابتدای خیابان مختاری تخلیه شده بودند و توسط دو کارگر به محل کارگاه حمل می شد. در حین حمل میلگرد توسط کارگران به کارگاه، به دلیل طول زیاد میلگرد ها، انتهای یکی از آنان به سر خانم سالخورده ای که در حال تردد در کوچه بوده است برخورد کرده و متأسفانه خانم سالخورده فوت می نماید. در ادامه اولیای دم شکایت می نمایند. این پرونده به دادگاه رفته و عوامل مقصر مشخص گردیدند. متأسفانه علی رغم اینکه توسط مالک بیمه نامه خریداری شده بود بیمه خسارتی به بیمه گزار پرداخت نمود چرا که کلوز ۱۵ را خریداری نکرده بودند و جنس حادثه مربوط حوادث نامرتبط به نوع فعالیت بوده است. در موارد مشابه دیگری مشاهده شده است برخی از جوشکاران و مالکین به دلیل عدم تمایل به پرداخت قبض برق و کاهش هزینه ها به صورت غیرقانونی اقدام به استفاده از تیر برق خارج از کارگاه می نماید و چنانچه در این موارد کارگری که اقدام به بالا رفتن از تیربرق کرده دچار حادثه شود و این کلوز خریداری نشده باشد بیمه از پرداخت خسارت سرباز می زند. پرونده های مشابهی در این خصوص موجود است.

۱۱- کلوز ۱۶) به دستور بیمه مرکزی از ۹۲/۴/۲۵ حذف شده است - پوشش بیمه ای مربوط به اتباع خارجی فاقد پروانه کار است.

کارگران افغانی اغلب فاقد پروانه هستند. اگر در کارگاه ساختمانی برای آنان حادثه ای رخ دهد، بیمه خسارت مربوطه را تقبل نمی نماید. همچنین برای کارگر ایرانی زیر ۱۸ سال (۱۵ سال با تبصره) و بالای ۶۲ سال بیمه خسارت را پرداخت نخواهد کرد. (***)
علت اینکه بیان می شود که ناظرین بایستی بیمه جداگانه برای خود تهیه کنند این است که: کلوز ۷ بیمه مسئولیت مدنی کارفرما درقبال کارکنان به شرطی به ناظرین خسارت پرداخت می نماید که از پوشش بیمه نامه مبلغی باقی مانده باشد، اغلب خسارتی که در اثر حادثه ایجاد می شود آن قدر زیاد است مبلغ ریالی تحت پوشش بیمه مسئولیت مالک را نیز نمی تواند پوشش دهد و از مبلغ تحت پوشش بیمه در واقع ریالی باقی نمی ماند که هزینه مالی ناشی از قدرالسهم ناظرین و طراحان و یا مجری را پوشش دهد. در واقع معمولاً سقف بیمه نامه کفایت نمی کند که تمامی خسارت توسط بیمه پرداخت گردد. به همین جهت توصیه می شود که مهندسين برای خود بیمه نامه جداگانه تهیه نمایند.

در حوادث مربوط به اتباع خارجی مهندسين ناظر و طراح چنانچه برای خود بیمه نامه مسئولیت جداگانه داشته باشند، و اداره پرداخت خسارت شرکت بیمه به دلیل استفاده از اتباع بیگانه در محیط کار از پرداخت خسارت به ایشان سرباز بزند، مهندسين یاد شده، به دلیل اینکه ناظرین و طراحان اختیاری در انتخاب نیروها و اکیپ های کاری و کارگران ندارند، می توانند از اداره پرداخت خسارات شرکت بیمه به دادگاه شکایت و طرح دعوی نمایند.

تخلفات قانونی توسط بیمه پوشش داده نمی شود مگر اینکه در بیمه نامه برای آن کلوز تعریف شده باشد.

۱۲- در ماده ۱۴ قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶ چنین آمده است که، چنانچه بیمه گزار از قانون تخلف نماید، بیمه گر ملزم به پرداخت خسارت نیست. به طور مثال اگر نردبان را با سواری حمل کنید و این نردبان از پنجره اتومبیل بیرون بزند و موجب تصادف شود شرکت بیمه ملزم به پرداخت خسارت نیست. چون حمل نردبان با سواری غیر قانونی است. پرونده های زیادی هستند که که راننده وارد منطقه عبور ممنوع شده و عابر پیاده را زیر گرفته و بیمه خسارت را متقبل نشده است. (***) در بعضی بیمه نامه ها مثل ایران خسارت مربوطه را به رسم اخلاق و به جهت ایجاد احساس آرامش در بیمه گزاران، بیمه گر خسارات را پرداخت می نماید ولی در بیمه نامه ذکر نگردیده که این تخلفات تحت پوشش است. دقت شود در بیمه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان اخلاق جایی ندارد و موارد تحت پوشش همان است که در بیمه نامه ذکر گردیده است. بنابراین ناظر میتواند از طریق بیمه نامه مسئولیت خود طرح شکایت کند که اختیاری در انتخاب کارگر نداشته و شرکت بیمه باید خسارت را پرداخت نماید.

* ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی:

کارفرمایانی که مشمول قانون کار هستند مسئول جبران خساراتی می باشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در حین انجام کار یا به مناسبت آن وارد شده است مگر این که محرز شود تمام احتیاط هایی که اوضاع و احوال قضیه ایجاب می نموده به عمل آورده و یا این که اگر احتیاط های مزبور را به عمل می آورد باز هم جلوگیری از ورود زیان مقدور نمی بود کارفرما می تواند به واردکننده خسارت در صورتی که مطابق قانون مسئول شناخته شود مراجعه نماید.

ماده ۱۳ قانون مسئولیت مدنی:

کارفرمایان مشمول ماده ۱۲ مکلفند تمام کارگران و کارکنان اداری خود را در مقابل خسارت وارده از ناحیه آن به اشخاص ثالث بیمه نمایند.

میثت دوازدهم مقررات ملی ساختمان :

۱-۴-۱ بند ث : اقدامات قبل از اجرا : بیمه مسئولیت مدنی و شخص ثالث کارگاه و هم چنین بیمه اجباری کارگران ساختمانی برقرار گردد.

* ماده ۶۶ قانون تامین اجتماعی :

در صورتی که ثابت شود وقوع حادثه از مستقیماً ناشی عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و بروز بیماری ناشی از عدم رعایت مقررات بهداشتی و احتیاط لازم از طرف کارفرما یا نمایندگان او بوده سازمان تأمین خدماتی درمانی و سازمان هزینه های مربوط به معالجه و غرامات و مستمری ها و غیره را پرداخته و طبق ماده ۵۰ این قانون از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود.

تبصره یک : مقصر میتواند با پرداخت معادل ده سال مستمری موضوع این ماده به سازمان از این بابت بری الذمه شود .

تبصره دو : هر گاه بیمه شده مشمول مقررات مربوط به بیمه شخص ثالث باشد در صورت وقوع حادثه سازمان و سازمان تأمین خدمات درمانی و یا شخصاً کمکهای مقرر در این قانون را نسبت به بیمه شده انجام خواهند داد و شرکتهای بیمه موظفند خسارات وارده به سازمان ها را در حدود تعهدات خود نسبت به شخص ثالث بپردازند .

ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی :

مطالبات سازمان بابت حق بیمه و خسارات تأخیر و جریمه های نقدی که ناشی از اجرای این قانون یا قوانین سابق بیمه های اجتماعی و قانون بیمه های اجتماعی روستائیان باشد، هم چنین هزینه های انجام شده طبق مواد ۶۶ و ۹۰ خسارات مذکور در مواد ۹۸ و ۱۰۰ این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجرا بوده و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی به وسیله مأمورین اجرای سازمان قابل وصول می باشد. آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان تهیه و پس از تصویب وزارت رفاه اجتماعی و وزارت دادگستری به موقع اجراء گذارده خواهد شد. تا تصویب آئین نامه مزبور مقررات این ماده توسط مأمورین اجرای احکام محاکم دادگستری براساس آئین نامه ماده ۳۵ قانون بیمه های اجتماعی اجراء خواهد شد .

*** قانون کار

ماده ۷۹- به کار گماردن افراد کمتر از ۱۵ سال تمام ممنوع است .

ماده ۸۴- در مشاغل و کارهایی که به علت ماهیت آن با شرایطی که کار در آن انجام می شود برای سلامتی یا اخلاق کارآموزان و نوجوانان زیان آور است ، حداقل سن کار ۱۸ سال تمام خواهد بود . تشخیص این امر با وزارت کار و امور اجتماعی است .

ماده ۱۲۰- اتباع بیگانه نمی توانند در ایران مشغول به کار شوند مگر آن که اولاد دارای روادید ورود با حق کار مشخص بوده ، ثانیاً مطابق قوانین و آیین نامه های مربوطه، پروانه کار دریافت دارند .

تبصره- اتباع بیگانه ذیل مشمول مقررات ماده (۱۲۰) نمی باشند :

الف- اتباع بیگانه که که منحصر در خدمت ماموریت های دیپلماتیک و کنسولی هستند با تایید وزارت امور خارجه .

حقوق مهندسی

سفر اول

مدرس: مهندس کامیار میرزوی

تاریخ جلسه: ۹۵/۰۵/۱۶

پژوهشگر و آسیب شناس فعالیتهای مهندسين در حوزه ساخت و ساز شهری

ب- کارکنان و کارشناسان سازمان ملل متحد و سازمان های وابسته به آنها با تایید وزارت امور خارجه .
ج- خبرنگاران خبرگزاری ها و مطبوعات خارجی به شرح معامله متقابل و تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .

*** قانون بیمه (مصوب ۱۳۱۶/۲/۷)

ماده ۱۴- بیمه گر مسوول خسارات ناشی از تقصیر بیمه گزار یا نمایندگان او نخواهد بود.

نگارش و ویراستگاری:

 Mohamadi.alireza@outlook.com مهندس علیرضا مومدی
 Bahmani.h68@gmail.com مهندس هادی بهمنی
 ali14365@gmail.com مهندس علی مقلقی

مدیریت و هماهنگی گروه نگارش:

 hamed_asem@yahoo.com مهندس حامد عاصم
 0914 340 6934 @hamed_asem